

Gemeente Amsterdam

Stadsdeel West

West Beweegt!

Sport- en Bewegingplan West
2011 - 2015

Inhoud

1. Inleiding	5	
2. De Amsterdamse Sportster	8	
3. Jonge Amsterdammers: Talent Ontwikkelen	9	
4. Volwassenen: Iedereen Actief	13	
5. Sportverenigingen: Maatschappelijk Actief	15	
6. Sportinfrastructuur: Ruimte voor Sport	18	
Bijlage 1	Begrippenlijst	20
Bijlage 2	Cijfers bij sterpunt 1, Jonge Amsterdammers	22
Bijlage 3	Cijfers bij sterpunt 2, Volwassenen	23
Bijlage 4	Overzicht bij sterpunt 3, Sportverenigingen	24
Bijlage 5	Overzicht bij sterpunt 5, Sportinfrastructuur	25

1. Inleiding

De gemeenteraad heeft in 2008 het 'Sportplan 2009-2012' vastgesteld, met als doel de deelname van Amsterdammers aan sport- en bewegingsactiviteiten tot boven het landelijke gemiddelde te brengen¹. Dit vanuit de gedachte dat actieve Amsterdammers gezond blijven, buurtgenoten leren kennen en mee doen in de maatschappij. Zo wordt de maatschappelijke waarde van sport en bewegen optimaal benut. Het motto is dan ook: *Alle Amsterdammers een leven lang actief!*

De portefeuillehouders Sport van de (voormalige) stadsdelen hebben zich aan het Sportplan gecommitteerd. Om de doelstellingen voor de hele stad te vertalen naar ambities op stadsdeelniveau hebben de stadsdelen hun eigen Sport- en Bewegplannen opgesteld. Het voorliggende 'Sport- en Bewegplan West 2011-2015' is gebaseerd op die van de voormalige stadsdelen in West. Op basis van het coalitieakkoord "West maakt het verschil" hebben wij onze ambities verder vorm gegeven.

Het 'Sport- en Bewegplan West 2011-2015' geeft deze ambities op hoofdlijnen weer. Als het gaat om sportstimulering, leggen wij de focus bij sportstimulering voor kinderen en jongeren, ouderen en specifieke doelgroepen, om zoveel mogelijk bewoners in West naar sport toe te leiden². Om in beweging te komen, kennis te maken met sport en - vooral in het geval van de jeugd - om te ontdekken waar hun talenten liggen. Wij richten ons op het faciliteren, stimuleren en initiëren van laagdrempelige sportactiviteiten en wij zorgen voor goede randvoorwaarden, zoals veilige en goede sportvoorzieningen. Daarbij gebruiken wij sport en bewegingsactiviteiten ook 'als middel' bij het versterken van sociale cohesie, het tegengaan van overgewicht en het vergroten van maatschappelijke participatie. Zo is dit plan een belangrijk middel om onze ambities op het gebied van jeugd- en volwassenenbeleid en het gebruik en inrichting van de openbare ruimte waar te maken³.

Stadsdeel West is een zeer divers stadsdeel, met veel verschillende bevolkingsgroepen en buurtsamenstellingen. Het is dan ook niet voldoende om alleen een algemeen kader vast te stellen dat voor het gehele stadsdeel van toepassing is. Daarom wordt per wijk bekeken welke ambities uit dit Sport- en Bewegplan daar prioriteit hebben en hoe deze ambities het beste waar gemaakt kunnen worden. Dit zal in het uitvoeringsplan van de afdeling sport worden vastgelegd, zodat er in elke wijk een goed sport- en beweegaanbod is, afgestemd op de behoeften van de bewoners. In het uitvoeringsplan wordt ook aangegeven hoe de beschikbare financiële middelen verdeeld worden.

¹ De centrale stad zal dit jaar een start maken met het 'Sportplan vanaf 2013'. De inhoud daarvan is op dit moment nog niet bekend, maar de verwachting bestaat dat de uitgangspunten ongeveer gelijk blijven. DMO zal de Sport- en Bewegplannen van de stadsdelen gebruiken om de speerpunten van de stadsdelen mee te nemen in de doelen van het stedelijke Sportplan.

² Onder 'specifieke doelgroepen' verstaan wij onder andere mensen met een lichamelijke of geestelijke beperking, met chronische ziektes zoals diabetes of obesitas of mensen in andere beperkende omstandigheden, zoals mensen met een laag inkomen (zogenaamde 'minima') of vrouwen die uit religieuze overwegingen niet deelnemen aan het reguliere sportaanbod.

³ Deze ambities zijn verwoord in het programma akkoord "West maakt het verschil" en de programma's: "West heeft de beste brede scholen", "Iedereen doet en telt mee" en "In West ben je graag buiten".

Om de effecten van het gevoerde beleid te kunnen meten, gebruiken wij de Sportpas. Door gebruik van de Sportpas verkrijgen wij onder andere gegevens over een toename of afname van het aantal sportbeoefenaars, maar ook de populariteit van een specifieke activiteit kan worden beoordeeld. De pas is daarmee een waardevol instrument om de effectiviteit van het sportbeleid meetbaar te maken en, indien nodig, het beleid aan te passen aan ontwikkelingen in de wijken van West⁴.

1.1 Participatietraject

De uitvoering van dit plan kunnen wij als stadsdeel niet alleen. Afstemming en samenwerking met partners in de wijken is dan ook van groot belang. Daarom is het belangrijk dat deze partners betrokken worden bij de invulling van het sportbeleid.

Bij het opstellen van de Sport- en Beweegplannen van de voormalige stadsdelen zijn de beoogde partners (de sportverenigingen, welzijnsorganisaties, scholen en commerciële aanbieders) en gebruikers (bewoners) nadrukkelijk betrokken. Er zijn meerdere gespreksrondes georganiseerd om de ambities van de stadsdelen goed af te stemmen op de wensen, verwachtingen en mogelijkheden van partners, uitvoerders en bewoners.

Ook nu vinden wij het belangrijk dat de bewoners en partners van West invloed hebben op de samenstelling van het sport- en beweegaanbod, zodat wij hun verwachtingen zo goed mogelijk waar kunnen maken. Daarom hebben wij het concept Sport- en Beweegplan ter advies aan verschillende partijen toegezonden.

WMO Platform

Het WMO Platform West heeft, als vertegenwoordiger van de doelgroepen die onder de Wet Maatschappelijke Ontwikkeling (WMO) vallen, een advies uitgebracht. Het Platform spreekt de zorg uit dat het voor mensen met een laag inkomen lastig wordt om goedkoop te sporten, wanneer de sportstimuleringsactiviteiten voor volwassenen (het traditionele sportbuurtwerk) worden afgebouwd en er alleen nog activiteiten voor speciale doelgroepen door het stadsdeel (goedkoop) worden aangeboden. Wij begrijpen deze zorg en daarom blijven wij voor deze groep betaalbare sportactiviteiten aanbieden. Ook richten wij delen van de openbare ruimte sportief in om het sporten daar beter mogelijk te maken. Verder stimuleren wij bewoners om goedkope sportmogelijkheden te zoeken, zoals hardlopen, wandelen en fietsen. Als laatste zetten wij in op het faciliteren van bewoners die gebruik maken van hun eigen kracht en bijvoorbeeld zelfstandig wandel- en hardloopgroepen oprichten. Hoewel wij de zorg van het Platform onderschrijven, zijn wij van mening dat, door deze inzet, een laag inkomen in dit stadsdeel geen beperking hoeft te zijn om actief bezig te zijn.

Sportverenigingen

Het concept 'Sport- en Beweegplan West 2011-2015' is ook ter consultatie naar de sportverenigingen verzonden. Een aantal verenigingen hebben een reactie op het plan gegeven. Samenvattend, de verenigingen zijn blij met de aandacht voor de sport en de ambities van het stadsdeel. Zij delen onze mening dat de verenigingen een groot potentieel hebben om maatschappelijk actiever te zijn. Wel geven ze aan dat de samenwerking met en ondersteuning door het stadsdeel daarbij van groot belang is. Zij onderschrijven de ontwikkeling waarbij het stadsdeel zich met het eigen aanbod richt op

⁴ De Sportpas wordt al gebruikt in de wijk Bos en Lommer en wordt in de eerste helft van 2011 ingevoerd in Westerpark. Vervolgens zal de pas ook in de wijken De Baarsjes en Oud-West in gebruik genomen worden, zodat de effecten van het sportbeleid in heel West meetbaar worden.

de kennismaking- en sportstimuleringsactiviteiten, waarna bewoners gestimuleerd worden om door te stromen naar het aanbod van de verenigingen. Zo neemt het stadsdeel niet langer een concurrerende positie in door hetzelfde type activiteiten als de verenigingen aan te bieden.

Als belangrijk aandachtspunt geven zij het stadsdeel mee dat uitbreiding van de (maatschappelijke) taken voor de verenigingen alleen goed mogelijk is als het stadsdeel (en de centrale stad) de verenigingen goed faciliteert. Daarbij geven de verenigingen aan dat de ondersteuning en inzet door de combinatiefunctionarissen essentieel is voor het functioneren van de verenigingen op het gebied van jeugdprogramma's en sportstimulering.

Bewoners

Na behandeling door het Dagelijks Bestuur is het 'Sport- en Bewegplan West 2011-2015' vrijgegeven voor de inspraak, om bewoners de mogelijkheid te bieden hun mening te geven over de plannen van het stadsdeelbestuur. De inspraak heeft geen reacties opgeleverd.

Wanneer het 'Sport- en Bewegplan West 2011-2015' is vastgesteld door de deelraad, wordt het uitvoeringsplan van de afdeling Sport opgesteld. De afdeling Sport, als uitvoerder van het sportbeleid, zal in dat proces de behoefte bij verschillende doelgroepen peilen, om vervolgens, in samenspraak met onze partners, te bepalen hoe wij, binnen de gestelde kaders, het beste aan de verwachtingen van de bewoners kunnen voldoen. Dit proces is geen eenmalige exercitie, maar wordt regelmatig herhaald om er voor te zorgen dat het sportaanbod in West goed aansluit bij de behoeftes in de wijken.

2. De Amsterdamse Sportster

De gemeente Amsterdam heeft in het 'Sportplan 2009-2012' haar ambities voor het sport- en beweegbeleid vastgelegd. Er zijn vijf aandachtsgebieden geformuleerd en uitgebeeld in de 'Amsterdamse Sportster'. Ook het verband tussen sport en verschillende andere beleidsterreinen wordt weergegeven in deze ster. Vier sterpunten komen in de volgende hoofdstukken afzonderlijk aan de orde, hoewel in de praktijk de ambities in deze sterpunten uiteraard onderling zeer verbonden zijn en elkaar voortdurend beïnvloeden.

- Sterpunt 1. *Jonge Amsterdammers: Talent ontwikkelen;*
- Sterpunt 2. *Volwassenen: Iedereen actief;*
- Sterpunt 3. *Sportverenigingen: Maatschappelijk actief;*
- Sterpunt 4. *Topsport: Olympische inspiratie;*
- Sterpunt 5. *Sportinfrastructuur: Ruimte voor sport.*

De vierde sterpunt, *Topsport*, wordt in dit Sport- en Bewegingsplan buiten beschouwing gelaten, omdat deze ambitie stadsdeeloverstijgend is en op stedelijk niveau wordt ingevuld. Wel is het zo dat er in stadsdeel West één vereniging gevestigd die op topniveau presteert, namelijk Korfbalvereniging Blauw-Wit. Ondanks het feit dat topsport een aangelegenheid van de centrale stad is, willen wij het sportieve succes van Blauw-Wit wel breder uitdragen om hen op die manier in de buurt en bij een breder publiek meer bekendheid te geven.

3. Jonge Amsterdammers: Talent Ontwikkelen

3.1 Onze ambitie

Mensen die in hun jeugd regelmatig hebben gesport, doen dit over het algemeen genomen later vaker dan mensen die in hun jeugd niet of nauwelijks aan sport deden. Daarom vinden wij sterpunt 1, *Jonge Amsterdammers*, heel belangrijk.
Jong geleerd, oud gedaan!

Voor veel jonge Amsterdammers is sport ook een favoriete vrijetijdsbesteding. Daarnaast dragen sport- en bewegingsactiviteiten bij aan een gezonde ontwikkeling van kinderen en jongeren. Het biedt kinderen de kans om mee te doen, hun talenten te ontwikkelen, deel uit te maken van een groep, maar ook om een eigen identiteit te vormen. Om al deze aspecten optimaal te benutten, is het belangrijk dat sport voor kinderen en jongeren vooral leuk en uitdagend is en aansluit op wat zij willen én kunnen. Daarom staat bij dit sterpunt het plezier van het meedoen voorop.

Ambitie:

In West draagt sport en bewegen structureel bij aan de sportieve, gezonde en sociale ontwikkeling van kinderen en jongeren.

3.2 Waar staan we nu?

Aandeel sporters

Het aantal jeugdige sporters in West (67%) blijft achter bij het gemiddelde in Amsterdam (74%)⁵. Dit komt omdat in West relatief veel niet-westerse allochtone jeugd woont, die minder sport dan westerse allochtonen en autochtonen⁶.

Gezondheid: overgewicht neemt toe

In Amsterdam heeft 28% van de kinderen overgewicht of obesitas. In Stadsdeel West is dit 27% van de kinderen. Echter, de percentages in de verschillende wijken in West lopen nogal uiteen, omdat in achterstandswijken overgewicht vele malen vaker voorkomt dan in de meer welvarende wijken. Overgewicht komt namelijk vaker voor bij kinderen met een lage Sociaal Economisch Status (SES). Zo is het percentage voor overgewicht bij kinderen van 10 jaar in de wijk Bos en Lommer en De Baarsjes (19,9% en 21%) aanzienlijk hoger dan in Oud-West en Westerpark (16,3% en 16%)⁷.

Het bestrijden van overgewicht gaat voornamelijk over het bewerkstelligen van gedragsverandering bij kinderen én hun ouders. Dit maakt het een langdurig en intensief traject. Sportstimulering alleen is dan ook niet effectief in het tegengaan van overgewicht, omdat meer bewegen slechts een deel van de oplossing is. Daarnaast voelen kinderen met een motorische achterstand en/of overgewicht zich vaak niet aangetrokken tot reguliere sportprogramma's. Om overgewicht tegen te gaan zijn dan ook voor alle leeftijdsgroepen specifieke beweeg- en voedingsprogramma's nodig⁸.

⁵ Sportmonitor 2009, Dienst Onderzoek en Statistiek Gemeente Amsterdam.

⁶ Sportmonitor 2009, Dienst Onderzoek en Statistiek Gemeente Amsterdam.

⁷ Factsheet GGD Amsterdam, Cluster JGZ en EDG. Zie ook bijlage 2.

⁸ Het gaat hierbij om programma's zoals "Hopla" en "Beweegkriebels" voor 0-4 jarigen, het "Jump-in" programma voor basisschool leerlingen en "Topscore" voor middelbare scholieren.

Maatschappelijke participatie van jongeren

Sport- en bewegingsactiviteiten worden door verschillende organisaties gebruikt om met jongeren in contact te komen, hun sociale en emotionele vaardigheden te versterken en overlast in buurten tegen te gaan. Daarnaast wordt sport 'als middel' steeds vaker gebruikt om jongeren meer te motiveren voor school of werk en ook worden er sportprogramma's opgezet om jeugd delinquentie te voorkomen en verminderen⁹. Wij vinden sport dan ook een belangrijk middel om de maatschappelijke participatie van jongeren te bevorderen.

3.3 Prioriteiten en doelen

In sterpunt 1, "Jonge Amsterdammers", hebben we twee prioriteiten:

- het vergroten van de sportdeelname onder kinderen en jongeren;
- het tegengaan van overgewicht en obesitas;

De doelen, gekoppeld aan deze prioriteiten, zijn:

1. In 2015 is het aantal kinderen en jongeren dat deelneemt aan naschoolse sportactiviteiten met 5% toegenomen¹⁰;
2. In 2015 is het aantal kinderen met overgewicht of obesitas met 20% afgenomen¹¹;

3.4 Hoe maken we onze ambitie waar?

We realiseren ons dat deze doelen ambitieus zijn; we hebben de lat hoog gelegd. Het stadsdeel kan dit niet alleen en onze partners in het veld spelen een cruciale rol: de scholen, de sportverenigingen en overige aanbieders van sport- en beweegactiviteiten. Wij streven er naar om alle sportstimuleringsactiviteiten in West, dus ons eigen aanbod en dat van derden, op elkaar af te stemmen om kinderen en jongeren een zo divers mogelijk sportaanbod aan te kunnen bieden.

De sportactiviteiten in het stadsdeel worden aangeboden als onderdeel van de talentgroep 'Sport en Gezondheid' binnen de wijkarrangementen die in het kader van het programma Brede Talentontwikkeling voor kinderen worden georganiseerd. Hierbij worden alle Amsterdamse kinderen en jongeren gestimuleerd hun talenten, onder begeleiding van deskundigen, te ontwikkelen. Het aanbod is ingedeeld in vier niveaus: 'kennismaken', 'ontwikkelen', 'bekwamen' en 'excelleren' (topprestatie)¹². De eerste twee niveaus ('kennismaken' en 'ontwikkelen') worden onder schooltijd en na schooltijd aangeboden, de overige twee niveaus bij clubs of verenigingen¹³.

De sportstimuleringsactiviteiten op de niveaus 'kennismaken' en 'ontwikkelen' worden door de vakdocent Lichamelijke Opvoeding, de afdeling Sport van het stadsdeel en/of de sportverenigingen aangeboden. Tijdens de kennismakingslessen onder schooltijd signaleren de (vak)leerkrachten of combinatiefunctionarissen waar kinderen goed in zijn

⁹ Het gaat hierbij om leerwerk trajecten, gebaseerd op projecten zoals "Jeugd neemt de Leiding" uit Westerpark en "De Buurtscouts" uit De Baarsjes.

¹⁰ Ten opzichte van het percentage in 2011. Dit wordt in 2011 voor het eerst in heel West gemeten, zodat de resultaten zichtbaar zijn.

¹¹ Ten opzichte van het percentage in 2008 (27%). Zie bijlage 2 voor een overzicht van de cijfers.

¹² In het kader van Brede Talentontwikkeling in de wijkarrangementen zijn er in totaal vier talentgroepen: 'Sport en Gezondheid', 'Kunst en Cultuur', 'Natuur en Techniek' en 'Media en Communicatie'.

¹³ De activiteiten onder schooltijd vinden o.a. plaats in het kader van het stedelijke programma JIB/Jippie en na schooltijd in de vorm van naschoolse activiteiten.

en verwijzen door naar het naschoolse sportaanbod. Daar maken kinderen verder kennis met de sport en ontwikkelen ze hun talenten. Daarna worden de kinderen actief doorgeleid naar de verenigingen en clubs waar ze de mogelijkheid krijgen zich 'verdiepen' en eventueel te 'excelleren' in de sport¹⁴. Om kinderen deze ontwikkelmogelijkheid te bieden, zetten wij sterk in op de doorstroom naar de verenigingen. De combinatiefunctionarissen, als spil tussen school en vereniging, spelen daar een grote rol in.

Daarnaast hebben wij specifieke aandacht voor sportstimulering voor meisjes en risicjongeren¹⁵. Eigen initiatief vanuit de jeugd wordt extra ondersteund.

Meer aandacht voor de kleintjes

- In alle 'Ouder en Kind Centra' (OKC) wordt een beweegprogramma voor 0-4 jarigen aangeboden;
- Het stadsdeel ontwikkelt een plan van aanpak ter bestrijding van overgewicht bij kinderen¹⁶.

Sport en gezondheid op school

- In 2015 hebben alle basisscholen in West een vakleerkracht lichamelijke opvoeding;
- Alle leerlingen in het basisonderwijs maken kennis met verschillende sporten tijdens de uren¹⁷;
- In 2015 is het leerlingvolgsysteem van JUMP-in op alle basisscholen met een lage SES ingevoerd¹⁸;
- In 2015 is het "Topscore" programma op middelbare scholen uitgebreid met een gezondheidscomponent;
- In 2015 is het aantal 'sportactieve' scholen in West verdubbeld¹⁹;
- Het stadsdeel vergroot het bewustzijn van kinderen en hun ouders/verzorgers over het belang van een gezonde leefstijl voor de gezondheid.

Sporten na schooltijd

- In 2015 hebben alle basisscholen een naschools sportaanbod als onderdeel van de wijkarrangementen;
- In 2015 hebben drie van de vier middelbare scholen een naschools sportaanbod;
- Schoolsportverenigingen worden opgericht als overgangsvorm van naschools aanbod naar verenigingssporten, zodat kinderen beter kennis kunnen maken met het sporten bij een vereniging. In een volgende fase kunnen zij dan bij de vereniging zelf gaan sporten;
- In 2015 heeft 50% van de kinderen en jongeren in het speciaal onderwijs toegang tot een aangepast sportaanbod;
- In 2015 is het lidmaatschap van kinderen bij sportverenigingen of commerciële sportaanbieders met 5% toegenomen²⁰;

¹⁴ Ons 'eigen' aanbod bestaat dus alleen uit kennismaking- en sportstimuleringsactiviteiten, om zo geen concurrentiepositie in te nemen ten opzichte van de sportverenigingen en andere aanbieders.

¹⁵ Bepaalde groepen meisjes nemen, vanuit religieuze overwegingen, niet deel aan het reguliere sportaanbod. Daarom wordt er specifiek aanbod gecreëerd om hen toch tot sportbeoefening te motiveren. Voor risicjongeren vindt toeleiding plaats naar verschillende (sportieve) leerwerk trajecten.

¹⁶ Dit plan wordt gebaseerd op het huidige plan van aanpak "Bestrijding van overgewicht bij kinderen van 0-12 jaar in Bos en Lommer".

¹⁷ Dit gebeurt onder andere d.m.v. het sportaanbod uit het stedelijke JIB /Jippie programma.

¹⁸ Als onderdeel hiervan hebben deze scholen dan een doorverwijzingstructuur voor dieetadvies, de schoolverpleegkundige en 'Motorische Remedial Teaching' (MRT).

¹⁹ Van 4 naar 8 scholen.

²⁰ Ten opzichte van 2010 (nulmeting wordt gedaan in schooljaar 2010-2011).

- Stadsdeel West organiseert meer lokale sporttoernooien;
- Stadsdeel West organiseert tijdens schoolvakanties sportieve activiteiten voor kinderen en jongeren.

Aandacht voor buitenspelers²¹

- Het stadsdeel biedt buitenspel activiteiten aan, waarbij het gehele spelgebied (speeltuinen, speelplekken etc.) van het kind gebruikt wordt;
- Buitenspel activiteiten zijn een integraal onderdeel van de talentontwikkeling van kinderen. Daarnaast worden de activiteiten benut als een belangrijk contactmoment tussen kinderen, hun ouders en de partners in het veld, zoals (brede) scholen en het tiener- en jongerenwerk;
- Beter toezicht en meer buitenspel activiteiten op speelplekken en in speeltuinen verbetert de sfeer en vergroot de aantrekkingskracht van deze plekken op kinderen en hun ouders;
- De uitvoerder van buitenspel activiteiten is een schakel in het signaleringsnetwerk in het stadsdeel om problemen bij kinderen vroegtijdig te kunnen constateren;
- Het stadsdeel ontwikkelt speeltuinbeleid en een speelplekken actieplan.

Sport en maatschappelijke participatie

- In 2015 zijn ten minste 80 jongeren opgeleid tot sport- en spelbegeleider, d.m.v. leerwerktrajecten waarbij de nadruk ligt op karaktervorming en talentontwikkeling²²;
- Vanaf 2011 neemt Stadsdeel West deel aan de pilot “Coaches 16-21” van het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen (NISB)²³.

²¹ Dit onderdeel wordt uitgevoerd in het kader van de prioriteit op de programmabegroting 2011 ‘Leren door te spelen’.

²² Hierbij wordt intensief samengewerkt met het ROC Amsterdam, de opleiding ‘Sport en Bewegen’.

²³ In dit project volgen jongeren tussen de 16 en 21 jaar een opleiding tot “Leider Sportieve Recreatie”. Ook doen zij praktijkervaring op door sport- en beweegactiviteiten voor de jeugd in hun wijk te organiseren. Deze combinatie verbetert de kansen van jongeren op de arbeidsmarkt.

4. Volwassenen: Iedereen Actief

4.1 Onze ambitie

De verbindende factor van sport is uitgebeeld in de Amsterdamse Sportster, die de invloed van sport op gebieden zoals ontmoeting, integratie en gezondheid weergeeft. Actieve Amsterdammers zijn veelal gezonder en nemen meer deel aan het maatschappelijk verkeer dan inactieve mensen. Daarom sluiten wij ons aan bij het stedelijke motto: *Alle Amsterdammers een leven lang actief!*

Ambitie:

In 2015 is de duurzame sportparticipatie onder volwassenen gestegen.

4.2 Waar staan we nu?

Aandeel sporters

Uit de Amsterdamse Sportmonitor blijkt dat 59% van de volwassenen in West regelmatig sport²⁴. Dit is iets minder dan het stedelijke gemiddelde. Er zijn echter groepen die ver achterblijven in hun sportparticipatie. Zo heeft 40% van de Amsterdammers overgewicht en dit percentage groeit snel. Ook het percentage van mensen met een chronische aandoening groeit. Voor deze groepen is de stap naar het reguliere sportaanbod te groot en daarnaast zijn gezondheidsproblemen vaak ook een grote barrière om deel te nemen aan het maatschappelijke leven. Tegelijkertijd is een afstand tot het maatschappelijke leven ook weer een belangrijke oorzaak van gezondheidsproblemen.

Om deze cirkel te kunnen doorbreken, zijn er de afgelopen jaren diverse sportprogramma's voor mensen met een beperking ontwikkeld, die vallen onder de verzamelnaam "Sportief Aangepast Bewegen". Doorstroming naar regulier sportaanbod is een belangrijk onderdeel van deze programma's. Hierbij volgen wij het Amsterdamse principe: "*Normaal wat normaal kan, speciaal wat speciaal moet*".

4.3 Prioriteiten en doelen

In sterpunt 2, *Volwassenen*, hebben wij twee prioriteiten:

- Bewoners kennen en benutten het sportaanbod in stadsdeel West;
- Meer 'chronisch inactieven' en mensen met een beperking maken kennis met 'Sport en Bewegen' in speciale programma's en stromen vervolgens door naar regulier sportaanbod.

De doelen, gekoppeld aan deze prioriteiten, zijn:

- In 2015 is 80% van de bewoners bekend met het sportaanbod in West;
- In 2015 sport 65% van de inwoners van ons stadsdeel regelmatig;
- In 2015 is er een structureel aanbod "Sportief Aangepast Bewegen" voor specifieke doelgroepen, zoals ouderen en mensen met een beperking, overgewicht of achterblijvende maatschappelijke participatie.

²⁴ Volgens de RSO (Richtlijnen Sportdeelname Onderzoek) definitie die door de gemeente gebruikt wordt, is dit minimaal 1 keer per maand.

4.4 Hoe maken we onze ambitie waar?

Het stadsdeel ondersteunt en faciliteert sportbeoefening voor volwassenen, onder andere door kwalitatief goede voorzieningen in te richten. Daarnaast is het vergroten van de bekendheid met het sportaanbod in ons stadsdeel heel belangrijk. Het faciliteren van sportbeoefening van volwassenen is ook van belang, omdat het sportgedrag van ouders grote invloed heeft op dat van hun kinderen.

Daarnaast zetten wij sterk in op het stimuleren van 'chronisch inactieven', zoals mensen met overgewicht of chronische klachten, omdat bij deze mensen de meeste 'winst' voor de gezondheid te behalen is. Wij vinden dat er een taak ligt voor het stadsdeel om de obstakels die mensen ondervinden om te gaan sporten zo veel mogelijk weg te nemen. Ook zorgverzekeraars zetten de laatste jaren meer in op (de financiering van) preventieve sport- en beweegprogramma's voor chronisch inactieven en ouderen om hun algehele gezondheid te bevorderen. Bij de financiering van deze programma's en het sportaanbod voor deze doelgroep werken wij dan ook samen met de zorgverzekeraars. We streven er naar om mensen met een specifieke sportvraag zo veel mogelijk te laten deelnemen in het reguliere sportaanbod.

- In 2015 is het percentage bewoners dat bekend is met de sportvoorzieningen in het stadsdeel verdubbeld van 40% naar 80%²⁵;
- In 2015 is er een structureel sportaanbod specifiek voor ouderen, zoals het aanbod van 'Meer Bewegen voor Ouderen'. Voor de financiering van dit aanbod ;
- In 2015 is er een structureel sportaanbod voor mensen met een beperking;
- Het stadsdeel werkt samen met sportverenigingen om voor mensen met een beperking sporten bij een reguliere sportvereniging beter mogelijk te maken;
- Het stadsdeel behoudt een structureel sportaanbod voor mensen met een laag inkomen;
- In 2015 is er een structureel aanbod 'Gecombineerde Leefstijl Interventies', waarbij meer aandacht is voor de doorstroom van deelnemers uit het traject naar het reguliere sportaanbod om structurele sportbeoefening voor deze groep mogelijk te maken;
- Doorverwijzers (zoals de eerste lijns gezondheidszorg van huisartsen en fysiotherapeuten) zijn beter op de hoogte van het sport- en beweegaanbod in het stadsdeel;
- Het stadsdeel hanteert een flexibel budget om tijdelijke stimuleringsactiviteiten op te zetten voor specifieke doelgroepen om zo doorstroming naar het reguliere aanbod van verenigingen en commerciële aanbieders ook voor hen mogelijk te maken. Denk hierbij aan groepen als chronisch inactieven, (licht)gehandicapten of bijvoorbeeld meiden of allochtone vrouwen;
- Het stadsdeel werkt meer samen met commerciële aanbieders en sportverenigingen en is met het eigen sportaanbod geen concurrent voor deze partijen;
- Het stadsdeel biedt ondersteuning aan sport- en beweeggroepen die voortkomen uit bewonersinitiatieven of zelforganisaties.

²⁵ Dit wordt onder andere gefaciliteerd door al het sportaanbod in West digitaal inzichtelijk te maken via de website www.jekuntmeer.nl. Daarnaast wordt in het kader van de wijkarrangementen een website ontwikkeld waarop alle clubs en verenigingen vermeld staan die een activiteitenaanbod voor kinderen organiseren. Zo wordt het aanbod overzichtelijk gepresenteerd aan bewoners.

5. Sportverenigingen: Maatschappelijk Actief

5.1 Onze ambitie

Ondanks de populariteit van individualistische sporten zoals fitness en hardlopen, wordt er nog steeds veel gesport bij verenigingen, van oudsher de grootste sportaanbieder in het land. De organisatie van deze verenigingen is grotendeels in handen van vrijwilligers. Dit is kenmerkend voor de sportcultuur in Nederland en op deze schaal uniek in Europa. Hiermee vertegenwoordigen de sportverenigingen een enorm sociaal kapitaal. Sportverenigingen zijn dan ook een onmisbare schakel in ons sportbeleid.

Ambitie:

In 2015 zijn er in stadsdeel West meer maatschappelijk actieve, kansrijke en professionele sportverenigingen.

5.2 Waar staan we nu?

De Amsterdamse jeugd sport voornamelijk bij een vereniging. Bovendien is een aanzienlijke stijging te zien in het aantal kinderen en jongeren dat lid is van een sportvereniging. Zo steeg het lidmaatschap onder 6-12 jarigen van 58% in 2006 naar 64% in 2009 en onder de 13-17 jarigen van 49% naar 62%.

Veel sportverenigingen in West zijn vitaal; ze hebben een kundig bestuur, een goede organisatiestructuur en een goede (financiële) administratie. De afgelopen jaren is het werkveld van verenigingen aanzienlijk verbreed, naar onder andere sportstimulerings- en talentontwikkeling programma's. Daarnaast stelt de overheid hogere eisen aan sportverenigingen dan vroeger. Dit vereist meer vaardigheden en inzet van bestuur en vrijwilligers. Gezien het feit dat de vrijwilligers aantallen bij verenigingen over het algemeen teruglopen, kan dit proces leiden tot een aantasting van de vitaliteit van verenigingen.

5.3 Prioriteiten en doelen

In sterpunt 3, *Sportverenigingen*, hebben wij twee prioriteiten:

- Sportverenigingen worden voldoende ondersteund bij de organisatie en uitvoering van hun verenigingswerk;
- Kinderen en jongeren sporten meer bij sportverenigingen.

De doelen, gekoppeld aan deze prioriteiten, zijn:

- In 2015 zijn de besturen van sportverenigingen geprofessionaliseerd;
- Verenigingen richten zich meer op het bereiken van sociaal maatschappelijke doelen;
- In 2015 verzorgen sportverenigingen 50% van het naschoolse sportaanbod, zowel voor kennismaking als doorstroming naar regulier sportaanbod.

5.4 Hoe maken we onze ambitie waar?

Elke vereniging vervult natuurlijk al een maatschappelijke functie door voor haar leden sport te organiseren. Maar omdat we willen dat sport voor iedereen bereikbaar is en sport als 'middel' beter benut wordt, vragen wij hun inzet voor het behalen van diverse extra sociaal-maatschappelijke doelstellingen. Daarbij willen wij wel voldoende ondersteuning bieden om er voor te zorgen dat deze extra verantwoordelijkheden de vitaliteit van de verenigingen niet aantasten. Dit betekent niet alleen ondersteuning bij de organisatorische aspecten van het uitvoeren van deze extra taken, maar ook het faciliteren van de 'fysieke' aanpassingen die deze uitbreiding van taken met zich mee kan brengen. Wij realiseren ons goed dat verenigingen niet volledig kunnen bijdragen aan de gevraagde ontwikkeling, als zij daar niet de benodigde faciliteiten voor hebben²⁶.

Wij streven naar meer maatschappelijk actieve en gezonde verenigingen. Dit betekent ook dat wij het belangrijk vinden dat verenigingen voldoende leden hebben en veel activiteiten kunnen aanbieden. Ironisch gezien zijn de stadsdelen jarenlang een concurrent van de verenigingen geweest, omdat het 'sportbuurtwerk' hetzelfde soort activiteiten aanbood, zonder verenigingsverplichtingen en vaak voor een lagere prijs. Wij realiseren ons dat hoe beter het sportbuurtwerk functioneert, hoe minder mensen geneigd zijn om lid te worden van een vereniging. Daarom zet de afdeling Sport van het stadsdeel veel meer in op doorstroming van het 'eigen' aanbod naar het aanbod van de verenigingen en neemt daarmee dus niet langer een concurrerende positie in. De afdeling Sport enthousiasmeert bewoners, jong en oud, om meer te gaan bewegen, laat ze kennismaken met sporten en stimuleert ze vervolgens om door te stromen naar een vereniging of club.

Eigen bijdrage

Zoals gezegd zijn de activiteiten die het stadsdeel aanbiedt lange tijd gratis of voor een zeer geringe bijdrage toegankelijk geweest voor iedereen. Daarmee nam het stadsdeel een concurrentie positie in ten opzichte van verenigingen en andere activiteiten aanbieders. Dit willen wij in de toekomst voorkomen, door enerzijds alleen een stimuleringsaanbod op te zetten waarna bewoners doorstromen naar de verenigingen en anderzijds door een eigen bijdrage te vragen voor deelname aan de activiteiten.

Wij zijn van mening dat een eigen bijdrage (hoe klein dan ook) mensen stimuleert de afweging te maken of ze deelname aan de activiteit de kosten waard vinden. Deze bijdrage wordt niet gevraagd om de financiering van de activiteiten rond te krijgen. De eigen bijdrage wordt geïnd om deelnemers bewust te maken van het feit dat activiteiten geld kosten, dat iedereen daar (naar rato) wat aan moet bijdragen én dat structureel sporten bij een vereniging of club hen ook geld zal kosten. Deze eigen bijdrage houden wij wel bewust laag of maken wij inkomensafhankelijk om deelname voor alle inkomensgroepen mogelijk te maken²⁷. Overigens geldt dit principe voor alle vrijetijdsactiviteiten die het stadsdeel aanbiedt. Hoe klein de bijdrage ook is: voor wat hoort nu eenmaal wat.

²⁶ De ondersteuning die het stadsdeel specifiek kan bieden bij het oplossen van 'fysieke' knelpunten, zoals accommodaties, hangt sterk af van de beschikbare financiële middelen en de behoeften van de verschillende verenigingen in West.

²⁷ Voor grote gezinnen worden extra kortingsmogelijkheden ingesteld, zodat alle kinderen kunnen deelnemen aan sportactiviteiten.

- Stadsdeel West doet onderzoek naar behoeften en wensen van sportverenigingen en biedt passend ondersteuningsaanbod²⁸;
- De afdeling Sport fungeert als eerste aanspreekpunt voor verenigingen bij een ondersteuningsvraag en adviseert over passend ondersteuningsaanbod;
- De verenigingsondersteuner van het stadsdeel fungeert voor verenigingen als 'ingang' in de stadsdeelorganisatie om ze wegwijs te maken in de ambtelijke organisatie;
- Stadsdeel West zet samenwerkingsverbanden op tussen scholen, het stadsdeel en verenigingen om doorstroming naar sportverenigingen te stimuleren;
- Stadsdeel West neemt geen concurrerende positie in en richt zich daarmee op de kennismakingslessen en –cursussen. Daarna stimuleert de afdeling Sport bewoners om deel te nemen aan het sportaanbod van verenigingen;
- Combinatiefunctionarissen ondersteunen sportverenigingen en scholen bij de invulling en organisaties van sportstimuleringsprogramma's²⁹.

²⁸ De afdeling Verenigingsondersteuning van de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling (DMO) doet in het eerste kwartaal van 2011 onderzoek naar de behoeften van Amsterdamse verenigingen. Aspecten die hier in meegenomen worden zijn het huidige sportaanbod, belemmeringen/knelpunten die verenigingen ervaren en de wens tot het vormen van samenwerkingsverbanden met, onder andere, scholen. Stadsdeel West zal deze gegevens gebruiken en aanvullen om tot een helder overzicht te komen.

²⁹ Combinatiefunctionarissen worden deels ingezet op scholen en deels bij sportverenigingen, om te ondersteunen bij de coördinatie en organisatie van sportstimuleringsprogramma's. Deze functionarissen worden in ieder geval tot 2012 door de centrale stad gefinancierd. Voor de periode daarna is op dit moment nog niet duidelijk hoe de financiering geregeld wordt. In ieder geval ziet de afdeling sport er op toe dat de samenwerkingsverbanden tussen school, vereniging en stadsdeel blijven bestaan.

6. Sportinfrastructuur: Ruimte voor Sport

6.1 Onze ambitie

Sportvoorzieningen en sportieve openbare ruimte vormen de sportinfrastructuur van de stad. Om meer mensen tot sporten aan te zetten, zijn er kwalitatief goede sportvoorzieningen nodig en een openbare ruimte die uitnodigt tot bewegen. Naast de waarde van deze voorzieningen voor de sportdeelname van bewoners, zijn deze plekken ook belangrijk voor ontmoeting en ontspanning voor sporters, recreanten of toeschouwers.

De centrale stad en het stadsdeel beheren een aantal (gemeentelijke) sportvoorzieningen, zoals sportparken, zwembaden en sporthallen. Daarnaast zijn er de afgelopen jaren in buurtcentra kleinschalige fitnessruimtes gerealiseerd, waar bewoners zelfstandig gebruik van maken. Wij zijn echter geen voorstander van het gebruik van fitnessstoestellen zonder professionele begeleiding. Verkeerd gebruik van dit soort toestellen kan namelijk schadelijk zijn voor de gezondheid en soms zelfs gevaarlijk. Daarom maken wij minder gebruik van dit soort voorzieningen en richten wij ons op het begeleid sporten of het inkopen van daluren bij commerciële fitnesscentra om zo voldoende kwaliteit en veiligheid te kunnen bieden, ook in de goedkopere sportvoorzieningen³⁰.

Ambitie:

In 2015 heeft stadsdeel West een sportievere openbare ruimte en kwalitatief goede, geprofessionaliseerde en goed bezette sportvoorzieningen. Meer bewoners zijn positief over de kwaliteit van sportvoorzieningen.

6.2 Waar staan we nu?

Behoeftte aan voorzieningen

Uit het Gemeentelijk Sportaccommodatieplan komt naar voren dat er voldoende (basis)sportvoorzieningen in West zijn³¹. Er ligt dan ook geen grote opgave voor West om meer sportvoorzieningen te realiseren. Wel is er een grotere behoefte aan ruimte in sporthallen en gymzalen van scholen, onder andere door de toename van naschools sportaanbod. Deze moeten in de toekomst dan ook intensiever gebruikt worden.

Waardering sportvoorzieningen

Er is de afgelopen jaren fors geïnvesteerd in de kwaliteit en het aanbod van Amsterdamse sportvoorzieningen, met als resultaat dat veel Amsterdammers positiever oordelen over mogelijkheden binnen het eigen stadsdeel. In 2009 was 61% van de sporters (zeer) tevreden over de sportvoorzieningen in Amsterdam, ten opzichte van 58% in 2006³². In West is in de meeste wijken een forse stijging van de waardering te bemerken, waarbij het gemiddelde voor heel West iets onder het Amsterdams gemiddelde uitkomt, nl 58%³³. Alleen in de wijk De Baarsjes is de laatste jaren de waardering afgenomen.

³⁰ Daarnaast zijn er natuurlijk ook commerciële sportvoorzieningen. Het stadsdeel richt zich wat betreft exploitatie en kwaliteitsverbetering alleen op de eerstgenoemde voorzieningen

³¹ Dit plan is in 2006 opgesteld door de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling. Het geeft de toekomstige behoefte aan sportvoorzieningen in Amsterdam weer. Het aanbod in de sector West (stadsdelen West en Nieuw-West) voorziet over het geheel genomen in de behoefte. Wel is er een tekort aan tennisvoorzieningen geconstateerd. Daarnaast is er stedelijk een tekort aan hockeyvelden, maar ligt er geen opgave voor West om dit tekort aan te vullen.

³² Basismeetset 2009, Dienst Onderzoek en Statistiek, Gemeente Amsterdam

³³ Zie bijlage 5.

6.3 Prioriteiten en doelen

Voor sterpunt 5, *Sportinfrastructuur*, hebben wij 3 prioriteiten:

- De (gemeentelijke) sportvoorzieningen zijn 'schoon, heel en veilig' en hebben een hoge bezettingsgraad;
- De openbare ruimte wordt sportiever ingericht;
- Bewoners zijn tevreden over de kwaliteit van de sportvoorzieningen.

De doelen, gekoppeld aan deze prioriteiten, zijn:

- De sporthallen, sportvelden en zwembaden voldoen aan de verplichte keurmerken en protocollen;
- In 2015 geeft 65% van de gebruikers van sportvoorzieningen in West een positief oordeel over de faciliteiten³⁴;
- Een sportiever ingerichte openbare ruimte en sportactiviteiten in de openbare ruimte nodigen bewoners uit tot meer bewegen.

6.4 Hoe maken we onze ambitie waar?

Als het gaat om het verbeteren van de sportinfrastructuur in West, gaat het niet zozeer om het bouwen van meer sportvelden of zwembaden. Omdat wij wel een tekort aan binnensportruimte constateren, investeren wij in de bouw van twee nieuwe sporthallen, de 'Laan van Spartaan hal' en de 'Bredius hal'. Daarnaast kan veel gewonnen worden door efficiënter beheer, betere bezetting en goed onderhoud van sportparken en -hallen. Ook is er een grote slag te slaan door het sportiever inrichten van de openbare ruimte en meer bekendheid te geven aan sportmogelijkheden in de openbare ruimte.

- Door de bouw van de 'Laan van Spartaan hal' en de 'Bredius hal' wordt de binnensportruimte aanzienlijk uitgebreid;
- Alle sportvoorzieningen hebben een goed maatschappelijk en financieel rendement, dat wil zeggen een optimale bezetting van accommodaties voor een breed publiek en een zo efficiënt mogelijk beheer en onderhoud van voorzieningen;
- Kleinschalige sportvoorzieningen (zoals gymzalen van scholen) worden beter benut en meer beschikbaar gemaakt voor buurtbewoners, kleinere sportaanbieders en verenigingen;
- In het kader van het programma 'Radiaal West' worden de sportmogelijkheden in de Brettenzone uitgebreid;
- Het stadsdeel onderzoekt de mogelijkheden tot aanleg van nieuwe 'playgrounds', zoals een 'zone parc';
- Er wordt een impuls gegeven aan de bewegingsvriendelijke wijk in het kader van 'de Gezonde Wijk'.

³⁴ Ten opzichte van 58% in 2009.

Bijlage 1: Begrippenlijst

Beweegkriebels/Hopla!	'Beweegkriebels' is een visie en werkwijze gericht op het uitdagen van 0-4 jarige kinderen om spelenderwijs te bewegen. 'Hopla' is een vergelijkbaar programma. Een belangrijk onderdeel van deze programma's is het opleiden van professionals die met kinderen werken. Daarnaast wordt kennis overgebracht over preventie van overgewicht, onder andere door middel van oudervoortlichting.
Beweeg je Beter/Big move	Beweegprogramma's waaraan mensen mee kunnen doen na verwijzing door een huisarts. Deze programma's zijn bedoeld voor mensen met vage klachten die regelmatig de huisarts bezoeken, met als doel deze mensen duurzaam te laten sporten, waardoor de klachten zullen verminderen. Uiteindelijk is het de bedoeling dat men structureel blijft sporten bij een sportgelegenheid in de buurt.
Buurtscouts	Buurtscouts zijn jongeren zonder diploma die alsnog een passende middelbare of hogere beroepsopleiding willen afronden via een stage of een leerwerkplek. Door deze jongeren in te zetten kan een aanbod van aantrekkelijke en buurtgerichte activiteiten gerealiseerd worden. Het gaat om informele activiteiten op het gebied van sport en spel en kunst en cultuur. Na afronding van het traject stromen de jongeren door naar een opleiding, werk of een combinatie van beiden.
Coaches 16-21	In dit project volgen jongeren tussen de 16 en 21 jaar een opleiding tot "Leider Sportieve Recreatie". Ook doen zij praktijkervaring op door sport- en beweegactiviteiten voor de jeugd in hun wijk te organiseren. Deze combinatie verbetert de kansen van jongeren op de arbeidsmarkt.
Communities in Beweging	Communities in Beweging maakt bewegen bereikbaar en aantrekkelijk voor mensen die niet uit zichzelf aansluiting zoeken bij het bestaande sport- en beweegaanbod. De aangeboden sportactiviteiten zijn gericht op specifieke doelgroepen.
De Gezonde Wijk	Een onderzoek uitgevoerd door o.a. het VUmc dat zich richt op de invloed van de woonomgeving op het beweegpatroon van Amsterdammers. Dit rapport biedt o.a. handvatten voor het inrichten van bewegingsvriendelijke buurten.

JIB/Jippie	Jeugdsport in Beweging. Een project waarbij scholen uit het primair onderwijs, sportverenigingen, stadsdelen en de gemeente Amsterdam samenwerken, om de sportdeelname van kinderen te vergroten. JIB laat kinderen beleven wat sportorganisaties kunnen bieden en laat zien welke sportmogelijkheden er in de buurt zijn.
Jeugd neemt de leiding	Jeugd neemt de leiding is een leerwerktraject in de sport dat zich richt op risicojongeren van 13 tot 23 jaar die weinig tot geen dagbesteding hebben en dreigen te ontsporen. Het belangrijkste doel van het project is die jongeren weer terug naar school te begeleiden door het aanbieden van werkervaring en educatieve vorming. Uiteindelijk zal door de inzet van de getrainde 'Junior Sportleiders' het sportaanbod in de buurt uitgebreid en verbeterd worden.
JUMP-in	Het programma bestaat uit een leerlingvolgsysteem en een daarop aangepast sportprogramma voor leerlingen van scholen in het primair onderwijs.
MBvO	Meer bewegen voor Ouderen, een programma waarin ouderen gestimuleerd worden om samen te sporten of bewegen.
Sport	In dit sportplan wordt een brede definitie van sport gehanteerd; het gaat om sporten en bewegen. Zowel fietsen en wandelen als professioneel hockey en voetballen worden daarom onder de term sport gevat.
Sportactieve school	Scholen komen in aanmerking voor het 'Certificaat Sportactieve School' als ze voldoen aan de volgende kenmerken: samenwerking met sportaanbieders buiten de school, structurele aandacht aan leerlingen met bewegingsachterstand of andere bewegingsproblemen en binnen de school een ruim aanbod van sport- en beweegactiviteiten waaraan leerlingen naar interesse en op niveau kunnen deelnemen.
Topscore	Een sportprogramma gericht op scholen in het voortgezet onderwijs. Leerlingen kunnen meedoen aan verschillende sportactiviteiten en deze ook zelf organiseren of begeleiden. Ook wordt er een toernooi georganiseerd tussen scholen in de verschillende stadsdelen.

Bijlage 2: Cijfers bij sterpunt 1, Jonge Amsterdammers

Tabel 1.

Vijf- en tienjarigen met overgewicht/obesitas naar stadsdelen, 2006-2008

stadsdeel	vijfjarigen			tienjarigen		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008
A Centrum	8	10	7	18	14	20
E West	18	15	17	31	28	27
F Nieuw-West	23	20	22	34	34	33
K Zuid	9	14	10	27	25	18
M Oost	12	13	11	20	30	24
N Noord	19	15	16	26	28	31
T Zuidoost	20	21	20	28	32	36
Amsterdam	16	15	15	27	29	28

Publicatie: Basismeetset 2010 | Bron: GGD Amsterdam.

Tabel 2.

Vijfjarigen met overgewicht/obesitas per wijk in West, in 2008

	Overgewicht	obesitas
Bos en Lommer	13,9%	6,3%
De Baarsjes	14,2%	5,9%
Oud-West	8,5%	2,5%
Westerpark	11,5%	3,6%

Publicatie: Factsheet gewicht 0-12 jaar | Bron: GGD Amsterdam

Tabel 3.

Tienjarigen met overgewicht/obesitas per wijk in West, in 2008

	Overgewicht	obesitas
Bos en Lommer	19,9%	8,1%
De Baarsjes	21%	12,4%
Oud-West	16,3%	6,4 %
Westerpark	16,0%	8,7 %

Publicatie: Factsheet gewicht 0-12 jaar | Bron: GGD Amsterdam

Bijlage 3: Cijfers bij sterpunt 2, Volwassenen

Tabel 1.

Aandeel sporters per stadsdeel, in 2009

Zuid	69%
Centrum	63%
Oost	62%
West	59%
Nieuw-West	58%
Zuidoost	56%
Noord	52%
Amsterdam	61%

Publicatie: Sportmonitor 2009 | Bron: Dienst Onderzoek en Statistiek

Bijlage 4: Overzicht bij sterpunt 3, Sportverenigingen

Tabel 1.
Overzicht sportverenigingen in West

Sport	Wijk	Sportvereniging	Sportaccommodatie	Adres (accommodatie)
Aikido	BA	Aikikai Aikido	A.S.V. Gebouw	Bilderdijkpark 10
	BL	Tenchi Ryu	Narcis Querido	Jan den Haenstraat 41
	BA	Tenchidojo	Corantijnschool	Corantijnstraat 4
Badminton	BL	B.V. Sloterveer	Amsterdam	Dr. Meurerlaan 8
Basketbal	WP	BVA	Sportcentrum van Hogendorp	Van Hogendorpstraat 921
Boksen	BA	ABC Sportschool	Corantijnschool	Corantijnstraat 4
Dammen	WP	ADW	Zuiderspeeltuin	Barentszplein 14
Hockey	BL	AMHC Westerpark	Sportpark Multatuli	De Roos v. Dekemaweg 4
Judo	BA	Sport en Judoclub	Rosa Boekdrukker Corantijn	Vancouverstraat 3 - 5 Corantijnstraat 4
	BA	Maris Jacob	Speeltuin Maris Jacob	Columbusplein 253
	WP	Judoclub Staatslieden Judover. v.d. Berg		V.d. Hoopstraat 8 Korte Geuzenstraat 7 - 9
Korfbal	BL	AKC. Blauw-Wit	Sportpark B.W	Joos Banckersweg 18 A
	WP	Sporting West	Cultuurpark Westergasfabriek	Klönneplein 10
Omni ver	BL	Atlas Sportvereniging	Boomgaard Bos en Lommerschool	Gibraltarstraat 61 Flierefluiterpad 15
	WP	Big Ali Sport West	Westerpark	Westerpark 5
	BL	Softennisver. B.W	Sportpark Joos Banckers	Joos Banckersweg 16 A
Sjoelen	WP	EASV	Westerkw. Sportzaal	V. Beuningenplein 3
Tafeltennis	BL	JOVO	Wachterliedplantsoen	Heer Halewijnstraat 23
	OW	Amsterdam '78	Tafeltenniscentrum	Schoolstraat 2
Tennis	OW	Kattenlaan T.C.	Tennispark Kattenlaan	Kattenlaan 13
Turnen	BA	Arma		Balboastraat 1 - 3
	BL	DOS	Narcis Querido Huberts Vakschool	Jan den Haenstraat 41 Reinaert de Vosstraat 27
	WP	TV Veerkracht	Sportcentrum van Hogendorp	Van Hogendorpstraat 921
Vechtsporten	WP	Wilskracht Amsterdam	Marcanti college	Jan van Galenstraat 31
	WP	A'dam Taekwondo ver.	Marcanti college	Jan van Galenstraat 31
	BL	V.d. Vathorst		Ernest Staesplein 2
Voetbal	OW	Uchi Komi		Bilderdijkkade 59-61
	BL	AVV Sloterdijk (voetbal)	Sportpark Multatuli	De Roos v. Dekemaweg 4
	BL	VVA Spartaan (voetbal)	Laan van Spartaan	Laan van Spartaan 1
Volleybal	WP	SDZ (voetbal)	Sportpark Transformator	Transformatorweg 10
	BL	VV Amsterdam	Sportpark Joos Banckers	Joos Banckersweg 16 A
	WP	Xenon	Sportcentrum van Hogendorp	Van Hogendorpstraat 921
Zwemmen	BA	DJKZAR	Sportplaza Mercator	Jan van Galenstraat 254

Bijlage 5: Overzicht bij sterpunt 5, Sportinfrastructuur

Tabel 1.

Tevredenheid sportvoorzieningen eigen stadsdeel, percentage (zeer) tevreden 2006-2009

stadsdeel	2006	2009
Centrum	41	53
West	47	57
Oost	60	64
Noord	62	63
Nieuw-West	61	61
Zuidoost	64	66
Zuid	62	68

Publicatie: Sportmonitor 2009 | Bron: Dienst Onderzoek en Statistiek

Tabel 2.

Tevredenheid sportvoorzieningen per wijk, percentage (zeer) tevreden 2006-2009

stadsdeel	2006	2009
Westerpark	55	60
Oud-West	36	54
Bos en Lommer	36	62
De Baarsjes	60	51
Amsterdam	58	61

Publicatie: Sportmonitor 2009 | Bron: Dienst Onderzoek en Statistiek

Sportvoorziening:	Capaciteit:
Buitensport	
Sportpark Transformatorweg	2 kunstgrasveld 1 natuur gras veld, 1 trainingsveld.
Westerpark	1 kunstgrasveld (korfbal /openbaar) 2 tennisbanen (openbaar)
Sportpark Laan van Spartaan	2 kunstgrasvelden (voetbal) en een half trainingsveld
Sportpark Joos Banckersweg	2 kunstgrasvelden (korfbal) 4 tennisbanen
Sportpark Multatuli	2 kunstgrasvelden (voetbal) 1 kunstgrasveld (korfbal)
Binnensport	
Hogendorp Sportcentrum	2 sportzalen, 1 dojo, 1 trimzaal en een ruimte voor naschoolse opvang
Sporthal Blauw-Wit	1 sportzaal
Gymzalen onderwijsgebouwen	
Zwembaden	
Bredius familiebad	Openluchtbad (zwembak van 20 meter bij 33 meter, recreatie bak van 20 bij 33 meter en een peuter bad Ongeveer 6 meter doorsnede).
Sportplaza Mercator	Binnenbad 50 meter. en buitenbad 50 meter.
Openbaar	
Gibraltarbad	kinderbad
Bellamyplein badje	kinderbad

Naast de bovengenoemde sportvoorzieningen, zijn een aantal sportvoorzieningen in ontwikkeling:

- Bredius Sportcentrum (oplevering 2013): 1 grote zaal, fitnessruimte en trimzaal;
- Sporthal Laan van Spartaan (oplevering 2013): 1 grote zaal en 1 kleine zaal. In totaal 4 gymzalen;
- Corantijnplein/Krajicek Court;
- Admiralengracht (kanoaccommodatie);
- Zone-parc Meidoornschool.